

בבית המשפט המחוזי

בתל-אביב

בעניין :

ת.א.

בש"א

יעקב מדמוני, ת.ז. 050958800

מרח' יודילוביץ 4, ראשון לציון

המבקשת

ע"י ב"כ עו"ד יוחי גבע

מדרך מאיר ויסגל 2 פארק המדע רחובות

טל': 08-9102344 פקס': 08-9102361

- נגד -

גת גבעת חיים אחזקות בע"מ, ח.פ. 511793390

מקיבוץ גבעת חיים (מאוחד), 38100

המשיבה

בקשה לאישור תובענה ייצוגית

המבקש מתכבד בזאת, להגיש לבית המשפט הנכבד, בד בבד עם הגשת התביעה העיקרית בתיק דנן ("התביעה"), בקשה לאישור התביעה כייצוגית לפי הוראות חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות").

- כתב התביעה מצ"ב כנספח "א" לבקשה זו.

- תצהיר המבקש מצ"ב כנספח "ב" לבקשה זו.

א. הצדדים והעובדות:

1. תביעה זו – והבקשה לאשרה כייצוגית – עניינה במקרה בוטה ביותר של הטעיה צרכנית.
2. המשיבה הנה הבעלים של חברת המשקאות הידועה "פריגת" המוכרת, בין היתר, משקאות קלים למינהם.
 - דף פרטי המשיבה באתר משרד המשפטים מצ"ב כנספח "ג" לבקשה זו.
 - פרטים בדבר המשיבה מאתר האינטרנט שלה מצ"ב כנספח "ד" לבקשה זו.
3. בין היתר מוכרת המשיבה, משקה פריגת דיאט אשכוליות – באריזה בת 330 מ"ל.
 - פרטים בדבר המשקה מאתר האינטרנט של המשיבה מצ"ב כנספח "ה" לבקשה זו.
4. מסתבר, כי המשיבה, ייצרה ומכרה משקה פריגת דיאט אשכוליות, עת הוצהר לגביה שהנו דיאט ושאיננו מכיל סוכר, עת בפועל הכיל המשקה סוכר והוא לא היה דיאט, והכל בניגוד למוצהר על גבי התווית.
5. לכל ידוע, כי הצרכנים מעדיפים לצרוך, מוצרים האוחזים בכמות סוכר נמוכה, וכמות קלוריות נמוכה.
6. הדבר ידוע היטב אף למשיבה, ועל כן, משווקת היא מוצרים עליהם מוצהר כי אוחזים המה במעט קלוריות, עד כי הנם משקאות דיאט, ושהם וללא סוכר מוסף.
7. המבקש, הנו צרכן של המשיבה.
8. המבקש רכש במהלך חודשים ינואר - מאי 2011, משקאות פריגת דיאט אשכוליות, באריזה של 330 מ"ל, עליהם נכתב כי הנם משקה "דיאט" ולא הוצהר לגביהם ברשימת הרכיבים כי הם מכילים סוכר.
9. המבקש שתה מהמוצר, וחש כי הטעם שונה מבדרך כלל, ועל כן, בדק שוב את התווית שעל המוצר, ולמד כי לא טעה ברכישת המוצר, וכי המוצר הנו דיאט ולא הוצהר לגביה כי הוא מכיל סוכר.
10. בכל התקופה, בהן רכש וצרך המבקש את המוצר, הרי שעל אריזותו, היה מצויין, כי מדובר במשקה דיאט, וכי אין במוצר סוכר מוסף.
11. בהמהלך חודש פברואר 2011, למד המבקש, מקריאה מקרית בעיתון, כי המשיבה מודה היא כי מכרה את המשקה דיאט, שלגביו הצהירה כי הוא משקה דיאט, ושהוא ללא כל סוכר, כי המוצר דווקא הכיל סוכר, וכי הוא לא היה משקה דיאט.
 - פרסום המשיבה בעיתונות הכתובה מצ"ב כנספח "ו" לבקשה זו.

12. המבקש הוטעה ע"י המשיבה לרכוש מוצר שלגביו הוצהר כי הוא משקה דיאט, ושאין בו סוכר, הסתמך על ההטעיה, ונגרם לו נזק, שכן הוא רכש וצרך מוצר אליו לא התכוון, קרי שהוא לא היה דיאט ושהיה בו סוכר.
13. למבקש נגרמו נזקים ממוניים, בדמות מחיר המוצר אליו לא נתכוונה לרכוש, ועל המשיבה להשיב למבקשת השבת התמורה, קרי המחיר ששולם בגין המוצר.
14. עוד נגרמו למבקשת, נזקים שאינם ממוניים, בדמות פגיעה באוטונומיה, שכן המבקשת נתכוונה לרכוש מוצר שאינו מכיל סוכר, ושהנו דיאט – כפי שעל תוויתו הצהירה המשיבה שכן הוא – בה בעת – שהמוצר בפועל כן הכיל סוכר והוא לא היה דיאט.
15. המבקש חשה ברגשות גועל, תסכול וכעס – שכן קיימת לה הזכות להחליט מה לצרוך לפיה ומה לא – עת המשיבה פגעה באוטונומיה של המבקשת – וגרמה לה לצרוך ולהכניס לפיה – מוצר שאותו היא לא נתכוונה.
16. בשל הפגיעה באוטונומיה – זכאי המבקש לפיצוי שאינו ממוני.
17. מצב דברים זה אין לקבל: על ביהמ"ש הנכבד להוקיע סוג חמור וחסר תקדים זה של הטעיית צרכנים, ולהורות למשיבה לפצות את ציבור לקוחותיה בערכו של מחיר כל מוצר ומוצר, כמו גם להורות למשיבה לפצות את הציבור בפיצוי בגין הפגיעה באוטונומיה של הפרט.

ב. הטיעון המשפטי

א. כללי

18. חוק תובענות ייצוגיות – שנכנס לתוקף בעת האחרונה – נועד להסדיר באופן ממצה את הדינים החלים על הגשת תביעות ייצוגיות בישראל.
19. המטרות שביסוד החוק מפורטות בו בסעיף 1, וכוללות בין השאר את המטרות של **"אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו", "מימוש זכות הגישה לבית המשפט", "מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין" וכן "ציהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות"**.
20. חוק תובענות ייצוגיות מתיר הגשת תביעה ייצוגית בעניינים המנויים בתוספת השניה לחוק, או בעניינים בהם נקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש תביעה ייצוגית. כאמור בסעיף 3(א) לחוק:

"לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה או בענין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית"

21. התוספת השניה לחוק כוללת רשימה של עילות בהן ניתן להגיש תביעה ייצוגית. לענייננו, העילות הקבועות סעיף 1 לתוספת היא הרלוונטית :

(1) "תביעה של צרכן כנגד עוסק, גם אם לא נכרתה ביניהם עסקה"

22. סעיף 4 לחוק תובענות ייצוגיות קובע את רשימת הזכאים להגיש בקשה לאישור תביעה ייצוגית. לענייננו, רלוונטי סעיף 4(א)(1) לחוק :

"אדם שיש לו עילה בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3(א), המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם – בשם אותה קבוצה;"

23. כלומר, על מנת להיות זכאים להגיש בקשה לאישור תביעה ייצוגית, על מבקש להראות כי עומדת לו עילת תביעה באחד העניינים המנויים בתוספת השניה, וכן כי התביעה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל חברי קבוצת התובעים.

24. וליישום לענייננו, על המבקשת להראות כי עומדת לה עילת תביעה כנגד המשיבה, וכי עילת התביעה מעוררת שאלות משותפות של עובדה ומשפט לכלל חברי קבוצת התובעים.

25. בנוגע להוכחת הנזק, חוק תובענות ייצוגיות קובע כי די בהוכחת גרימה של נזק ברמה לכאורית. כאמור בסעיף 4(ב)(1) לחוק :

"בבקשה לאישור שהוגשה בידי אדם כאמור בסעיף קטן 1(א) – די בכך שהמבקש יראה כי לכאורה נגרם לו נזק."

26. התנאים לאישור תביעה ייצוגית מנויים בסעיף 8(א) לחוק, הקובע כי :

8. (א) בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה :

- (1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה ;**
- (2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין ;**
- (3) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת ; הנתבע לא רשאי לערער או לבקש לערער על החלטה בענין זה ;**

(4) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב.

27. בהתאם להוראות שפורטו לעיל, הרי שהדיון משלב זה יחולק לשני שלבים. **בשלב הראשון**, נראה כי עומדת למבקש עילת תביעה אישית כנגד המשיבה, וכי נגרם לו לכאורה נזק. **בשלב השני**, נעמוד על התקיימות התנאים לאישור התביעה כייצוגית המנויים בסעיף 8 לחוק.

ב. עילת התביעה מכוח חוק הגנת הצרכן

עילת ההטעיה

28. סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן, קובע את הבאות:

2" איסור הטעיה¹

(א) לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל-פה או בכל דרך אחרת – העלול להטעות צרכן בכל עניין מהותי בעסקה (להלן – הטעיה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו עניינים אלה כמהותיים לעסקה:

(1) הטיב, המהות, הכמות והסוג של נכס או שירות;

(2) המידה, המשקל, הצורה והמרכיבים של נכס;

29. אחריותה של המשיבה כיצרנית ו/או משווקות ו/או מחזיקה, יחד או לחוד, של שני המוצרים נשוא ההטעיה, קבועה במפורש בסעיף 2(ב) לחוק הגנת הצרכן הקובע כי:

(ב) לא ימכור עוסק, לא ייבא ולא יחזיק לצרכי מסחר נכס שיש בו הטעיה ולא ישתמש בנכס כאמור למתן שירות.

30. לענייננו, הוטעתה המבקש לרכוש משקה קל אשכוליות, הנחזה להיות "דיאט" ולא להכיל סוכר מוסף, מקום בו הוא אינו כזה, הוא אינו דיאט, והוא מכיל סוכר. ומכאן שמדובר בהטעיה הנופלת לגדרי סעיף 2(א)(1) ו/או 2(א)(2) לחוק ומכן שחזקה כי מדובר בהטעיה בעניין מהותי (מה שברור גם לולא החזקות).

¹ ההדגשות, כאן ובכל מקום אחר, אינן במקור אלא אם נאמר אחרת.

31. לו ידעה המבקשת, כי המוצר איננו "דיאט", ומכיל הוא סוכר מוסף, הרי שהיא לא הייתה מסכימה לרכוש את המוצר, והייתה נמנעת כלל מרכישתו ו/או רוכשת משקה דיאט אחר.
32. המסקנה המתחייבת היא כי המבקשת הוטעתה ע"י המשיבה, הסתמכה על ההטעיה, וכי כתוצאה נגרם לה נזק המוצא ביטוי בקבלת מוצר השונה מהותית מהאמור על גבי האריזה, מילים אחרות מוצר, שהיא כלל לא נתכוונה לרכוש. עוד מובן, כי אילו הייתה המשיבה טורחת לסמן כבחובת כי המוצר מכיל סוכר, וכי הוא איננו "דיאט" – המבקשת לא הייתה רוכשת את המוצר.
33. בנסיבות אלו, המבקש זכאית לקבל לידיה את מלוא הסכום ששילמה בגין כל אריזה שרכשה מהמוצר, נשוא ההטעיה. נזיקה של המבקשת, בראש נזק זה מודגמים בטבלה הבאה :

מוצר	מחיר ממוצע של המוצר	גובה הנזק
משקה פריגת דיאט אשכוליות 330 מ"ל	5 ₪	5 ש"ח

34. למען הזהירות בלבד, מעריכה המבקשת כי היא רכשה לפחות 5 אריזות של המשקה. המבקשת מעמידה אפוא את תביעתה האישית בראש נזק זה על סך של 25 ש"ח.
35. בנוסף, סבלה המבקשת מפגיעה באוטונומיה של הרצון, ומרגשות שליליים הנלווים לכך דוגמת עוגמת נפש ורגשות כעס ומרמה. המבקשת, שהינו בעל מודעות צרכנית גבוהה לצריכת מוצרי דיאט, רכש את המוצרים במטרה לרכוש משקה דיאט, ובפועל הוברר כי רכשה מוצר שאיננו דיאט והמכיל סוכר, וזאת בניגוד לכתוב והמוצהר על גבי האריזה.
36. בע"א 1338/97 **תנובה נ' ראבי**, פד נז(1) 672, 682, נאמרו הדברים הבאים בידי כב' השופטת נאור :
- כך קבעה באותו עניין כב' השופטת נאור :

הנזק הלא ממוני שהתובע טוען לו מאופיין בתחושת הגועל הנובעת מכך שמדובר בסליקון, על כל המטען האסוציאטיבי המלווה חומר זה. לדעתי, נזק מסוג זה הוא לכאורה נזק בר־פיצוי. הטעיה בדבר תכולת החלב במקרה זה היא לכאורה בגדר פגיעה באוטונומיה של הפרט. אנו עוסקים במוצר מזון. זכותם של צרכנים היא לקבוע מה יכניסו לפיהם ולגופם וממה יימנעו. מי שרוצה למשל לצרוך רק מזון כשר, ויסתבר לו בדיעבד שהמזון שהוצג תוך הטעיה איננו כזה, יחוש תחושת גועל ופגיעה באוטונומיה שלו. כך יחוש גם מי שצורך רק מזון אורגני, והתברר לו בדיעבד שמזון שפורסם כמזון אורגני איננו כזה. מי שמבקש לקנות חלב דל שומן דווקא לא יסכין עם כך שימכרו לו תוך הטעיה חלב שבו שיעור השומן גבוה, ולהפך. בכל המקרים הללו ובמקרים רבים אחרים שניתן להעלות על הדעת, ישנה פגיעה באוטונומיה של הפרט, אף שאין עמה נזק גוף או סכנה ממשית לנזק גוף. לכל צרכן וצרכן העדפות בנוגע למזונותיו, העדפות המבטאות לעתים את האידאולוגיה שהוא מאמין בה

כדרך לחיים נכונים או בריאים. אכן, זה שאינו שומר כשרות יוכל לומר לשומר הכשרות: מה קרה אם אכלת מזון שאינו כשר; לא נגרם לך כל נזק. לא זו השקפתו של מי שמבקש לשמור על כשרות או לאכול רק מזון אורגני או מזון דל שומן.

וכך קבעה כב' השופטת פרוקצ'יה (בפסקה 13 לפסק-דינה):

“בענייננו מדובר בהוספת מרכיב לדבר מאכל תוך הפרת חובת התקן הרשמי בלא שהצרכן ידע את דבר קיומו של אותו מרכיב במזון שצרך ובמציאות דברים שבה אותו תוסף מזון איננו מזיק לבריאות. לשאלה באיזו מידה עוגמת נפש של צרכן במצב דברים זה היא בבחינת נזק הנובע ממהלכם הטבעי של הדברים, אין תשובה אחידה אשר קורצה מעור אחד. אכן עשויים להיות מצבים קיצוניים שבהם הטעיה לגבי מרכיביו של מוצר אכילה, גם כשאין בהם נזק בריאותי, עשויה להיות בעלת חשיבות מיוחדת לצרכן מהיבטים שונים, למשל מבחינה ערכית, מבחינת השקפת עולמו או עקב קיומה של העדפה מוגדרת למוצר בעל מרכיבים מסוימים לצורך השגת תכלית ספציפית. כך למשל הצגת מוצר אכילה ככשר אף שאינו כשר, או הצגת מזון כמזון אורגני אף שאינו כזה, או הצגת מוצר כדל-שומן בעוד שלמעשה הוא רב-שומן – אלה עשויות במקרים מסוימים להוליד נזק לא ממוני שניתן לומר במידת ודאות כי הוא נגרם באורח טבעי ובמהלכם הרגיל של הדברים כתוצאה ישירה מעוולת הנתבע. בסוג מקרים אלה מצויה בלב הצרכן העדפה ברורה ומוגדרת למוצר בעל אפיון מסוים – בין העדפה שמקורה בערכי דת והשקפת עולם, בין העדפה הנובעת מערכי טבעונות ובין העדפה הבנויה על תכלית לשלוט בהיקף הקלוריות הנצרכות מהמזון, וכיוצא באלה עניינים. פגיעה בהקשרים אלה בזכותו של הצרכן לבחור את המוצר הראוי בעיניו היא פגיעה ממשית בתחום העדפותיו כפרט, ונזקו הכללי מפגיעה זו אינו קשה להוכחה.

קיומה של העדפה מוגדרת וברורה של הצרכן לרכוש מוצר בעל איכויות מוגדרות עשוי לתת בידו כלי לגיטימי לתבוע את נזקו מהמשווק על הפרת חובתו שלא להטעותו לגבי תכונותיו של המוצר הנרכש. עילה מסוג זה עשויה במקרים מתאימים גם להצדיק תובענה ייצוגית אשר את בני קבוצתה, השותפים לתובענה, ניתן להגדיר בלא קושי מיוחד. אולם המקרה שלפנינו הוא שונה, והתשובה לו קשה ומורכבת יותר.”

37. עקב ההטעיה, סבלה המבקשת מפגיעה באוטונומיה ונפגמה יכולתה להכריע בדבר הרכב מזונותיה, מה לצרוך וממה להימנע. המבקשת, אשר ביקשה לצרוך משקה דיאט וללא סוכר, רכשה בפועל משקה שאינו דיאטטי, המכיל סוכר, וזאת בניגוד למוצהר על גבי אריזת המוצר, ובכך, סבל המבקש מפגיעה באוטונומיה.

38. המבקש מעריך את הפגיעה באוטונומיה בסך של 1,000 ש.ח.

הפרת חובה חקוקה

39. יסודותיה של עוולת הפרת חובה חקוקה מנויים בהוראות סעיף 63 לפקודת הנזיקין, המורה אותנו באופן הבא:

(א) מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק - למעט פקודה זו - והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו.

(ב) לענין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני-אדם בכלל או של בני-אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני."

40. לעוולת הפרת חובה חקוקה חמישה יסודות (ראה ע"א 145/80 **ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש**, פ"ד לז(1) 113, בעמ' 139): (א) קיום חובה המוטלת על המזיק מכוח חיקוק (ב) החיקוק נועד לטובתו של הניזוק (ג) המזיק הפר את החובה המוטלת עליו, (ד) ההפרה גרמה לניזוק נזק (ה) הנזק אשר נגרם הוא מסוג הנזקים אליו נתכוון החיקוק.

41. לענייננו, הפרה המשיבה את הוראות סעיפים 3.4 א, נספח ב' וטבלה ב-1, לתקן ישראלי 1145, וכלדלהלן:

3.4 א

"סימון מוצר מזון בכינויים מהמפורטים להלן יהיה בהתאם למפורט בסעיף 10 ובנספח ב

"דיאטתי" או "דיאטי" או "דיאט"

נספח ב: מותר לסמן דיאט מוצר שהנו דל קלוריות.

טבלה ב-1

"דל" "קלוריות" מזון נוזלי למעט מוצרי חלב נוזליים: עד 20 קק"ל

"

- העתק העמודים הרלוונטיים בתקן 1145 מצ"ב **כנספח ז'** לבקשה זו.

42. איש לא יחלוק, כי מדובר בסעיפים שנועדו למנוע מכירת משקה שאינו "דיאט", ובכך להגן על הצרכן מפני הטעיה, ובכלל זאת על המבקש. מיותר לציין, כי הנזק אשר נגרם, כתוצאה מהסימון המטעה, נגרם בדיוק בצורה אותה נתכוון המחוקק למנוע.

ה. התקיימות התנאים לאישור התביעה כייצוגית

43. סעיף 8(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי:

9. (א) בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה:

- (1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה;
- (2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין;
- (3) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בדרך הולמת; הנתבע לא רשאי לערער או לבקש לערער על החלטה בענין זה;
- (4) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בתום לב.

44. להלן נעמוד על התקיימות תנאים אלו כסדרם.

45. יובהר ראשית, כי בהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות תפקידו של בית המשפט הנכבד הוא להגדיר את קבוצת התובעים, כאמור בסעיף 10(א) לחוק בו מצויין כי "אשר בית המשפט תובענה ייצוגית, יגדיר בהחלטתו את הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה".

46. המבקש יטען, כי על קבוצת התובעים לכלול את כלל רוכשי אריזת המוצר נשוא ההטעיה בין התקופה של חודש ינואר 2011 ועד לחודש יוני 2011 (כולל)

47. מראש יצויין כי אין זה בחובתה של המבקשת להעריך במדויק את גודל הקבוצה ואת סכום ההשבה המבוקש לכלל חברי הקבוצה, דבר שניתן יהיה לגלות במדויק רק לאחר חשיפת נתוני השיווק ע"י המשיבה.

48. לא שיש בידי המבקש את הנתונים המדויקים של המכירות – נתון שהמשיבה תצטרך לחשוף במהלך הדיון בתיק זה- אולם המבקשת מעריכה, כי המשיבה מכרה לפחות כ- 10,000 מוצרים, במהלך התקופה.

49. בנסיבות אלו, מובן כי כ-10,000 צרכנים ניזוקו באותה הדרך שהמבקשת ניזוקה, ועל כן, על המשיבה לפצות את הצרכנים בסכומים שלהלן:

50. א. סכום בגין ההשבה סך של 10,000 יחידות כפול 8 ₪ = 80,000 ₪.

ב. סכום פיצוי בגין הפגיעה באוטונומיה – 10,000 צרכנים כפול 1,000 ₪ = 10,000,000 ₪.

51. התנאי הראשון לאישור התביעה הייצוגית הינו כי התובענה מעוררת שאלות משותפות – לכלל חברי הקבוצה – של עובדה ומשפט.

52. לענייננו, איש לא יחלוק כי התובענה מעוררת שאלות רבות משותפות לכלל חברי הקבוצה, שכן:

(א) המשיבה הפרה כלפי כלל חברי הקבוצה את הוראות חוק הגנת הצרכן.

(ב) המשיבה הפרה את חובות הגילוי כלפי כלל חברי הקבוצה.

- (ג) המשיבה הפרה חובות חקוקות שנועדו להגן על הקבוצה מפני הטעיה ברכישת מוצרים אשר לא נתכוונו לרוכשם.
- (ד) לכלל חברי הקבוצה נגרם נזק, בשל רכישתם של המוצרים כשאריזתם מכריזה כי הנם "דיאט" ושהם לא מכילים סוכר, כאשר בפועל הם אינם כאלה.
- (ה) נפגעה האוטונומיה של חברי הקבוצה.
53. התנאי השני הוא כי התובענה הייצוגית היא הדרך ההוגנת והיעילה להכריע בסכסוך בנסיבות העניין.
54. בהקשר זה, מן הראוי לחזור ולציין המטרות שביסוד חוק תובענות ייצוגיות, המפורטות בו בסעיף 1, וכוללות בין השאר את המטרות של **"אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו"**, **"מימוש זכות הגישה לבית המשפט"**, **"מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין"** וכן **"ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות"**.
55. לענייננו, יש באישור התביעה הייצוגית כדי להגשים את המטרות שצוינו לעיל בכללותן.
56. ראשית, יש בהגשת תביעה ייצוגית זו בכדי לתרום משמעותית להרתעת המשיבה – ומעוולים כדוגמתה – מלפגוע בצורה חמורה בציבור במקרים כדוגמת המקרה נשוא תובענה זו.
57. הצורך בהרתעה מתחזק לאור החשיבות שבמניעת התופעה החמורה של אי-התאמה בין שם המוצר והסימון עליו ו/או המנעות מציון ליד שם המוצר, סימונים המחוייבים בהתאם לחוק.
58. שנית, תובענה זו היא הכרחית על מנת לממש את זכאותם לפיצוי של חברי הקבוצה כלפי המשיבה.
59. בסכום התביעה האישית, העומד על מאות בודדות של שקלים, אין די על מנת לתמרץ תובע לפתוח בהליך משפטי מורכב ומסובך כנגד גופים עוצמתיים במיוחד כדוגמת המשיבה, וראה בהקשר זה את הדברים שנאמרו ברע"א 4556/94 **טצת ואח' נג' זילברשץ ואח'**, פ"ד מט (5) 774, בעמ' 784.
60. לעניין הייצוג ההולם, הרי שהמבקש הינו בעל אמצעים כלכליים הנדרשים לשם ניהול ההליך. המבקש תיוצג ע"י עו"ד יוחי גבע, המבטיח להעמיד לרשות הקבוצה ייצוג משפטי ככל שיידרש על מנת לממש את זכויות החברים בקבוצה כלפי המשיבה.
- עו"ד יוחי גבע, הינם עו"ד עתיר נסיון בתחום התובענות הייצוגיות.
61. לעניין דרישת תום-הלב, הרי שתביעה זו הוגשה בתום-לב בידי המבקש, אשר נפגע ממעשיה של המשיבה, ומעוניין לזכות בפיצוי המגיע לו, וכן לפעול על מנת להרתיע את המשיבה מפני מעשים דומים בעתיד.

ו. על הסעדים המגיעים לכלל חברי הקבוצה

62. בית המשפט הנכבד מתבקש לאשר למבקש לתבוע בשמם את של חברי הקבוצה את הסעדים כמפורט להלן:

השבה של סך של 80,000 ש"ח בהתאם לתחשיב דלעיל.

פיצוי בסך 10 מיליון ש"ח בגין הפגיעה באוטונומיה.

63. "דרך המלך" במתן סעד במסגרת תביעה ייצוגית הינה באמצעות פסיקת פיצוי אינדוידואלי לכל חבר בקבוצת התובעים.

64. בהקשר זה, קובע סעיף 20(א) לחוק תובענות ייצוגיות באופן הבא:

(א) הכריע בית המשפט בתובענה הייצוגית, כולה או חלקה, לטובת הקבוצה שבשמה נוהלה התובענה הייצוגית, כולה או חלקה, רשאי הוא במסגרת החלטתו על מתן פיצוי כספי או סעד אחר לחברי הקבוצה להורות, בין השאר, הוראה כמפורט להלן, לפי הענין, ובלבד שלא יהיה בכך כדי להכביד במידה העולה על הנדרש על חברי הקבוצה או על בעלי הדין:

(1) על תשלום פיצוי כספי או על מתן סעד אחר, בשיעור ובאופן שיקבע, לכל אחד מחברי הקבוצה שהוכחה זכאותו לפיצוי או לסעד כאמור;

(2) על כך שכל חבר קבוצה יוכיח את זכאותו לפיצוי כספי או לסעד אחר;

(3) על תשלום פיצוי כספי בסכום כולל ועל אופן חישוב חלקו של כל חבר קבוצה, ובלבד שסכום הפיצוי הכולל ניתן לחישוב מדויק על יסוד הראיות שבפני בית המשפט; הורה בית המשפט על תשלום פיצוי כספי בסכום כולל כאמור, רשאי הוא להורות בדבר חלוקה בין חברי הקבוצה, באופן יחסי לנזקיהם, של יתרת הסכום שתיוותר אם חבר קבוצה, אחד או יותר, לא דרש את חלקו, לא הוכיח את זכאותו לפיצוי או לסעד, לא אותר או שלא ניתן לחלק לו את חלקו מסיבה אחרת, ובלבד שחבר קבוצה לא יקבל פיצוי כספי או סעד אחר מעבר למלוא הפיצוי או הסעד המגיע לו; נותרה יתרת סכום לאחר החלוקה לחברי הקבוצה כאמור, יורה בית המשפט על העברתה לאוצר המדינה.

65. החוק קובע מנגנון גמיש במסגרתו יהא רשאי ביהמ"ש לקבוע כיצד ניתן יהיה להוכיח את נזקם האישי של החברים בקבוצה, כאשר בהתאם לסעיף 20(א)(3) יתרת הכספים – אשר לא יידרשו – תועבר לאוצר המדינה.

66. לחליפין, במידה ויתגלו קשיים באיתור חלק מחברי קבוצת התובעים (מה שסביר מאוד בהחשב בסכום התביעה הנמוך), ניתן יהיה ליישם את עקרונות "הפיצוי לטובת הציבור" הקבועים בסעיף 20(ג) לחוק:

"מצא בית המשפט כי פיצוי כספי לחברי הקבוצה, כולם או חלקם, אינו מעשי בנסיבות הענין, בין משום שלא ניתן לזהותם ולבצע את התשלום בעלות סבירה ובין מסיבה אחרת, רשאי הוא להורות על מתן כל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, כפי שימצא לנכון בנסיבות הענין."

67. פסיקת סעד לטובת הציבור הוכרה גם כסעד ראוי בפסק-דינה של כבוד השופטת נאור בענין **תנובה נ' ראבי** (בעמ' 687):

"שאלת הסעד ושאלת הגדרתה של 'הקבוצה' הן שאלות שיש ביניהן, כפי שנראה, קשר גומלין הדוק. בית המשפט עמד בצדק על כך שאין דרכם של צרכנים לשמור קבלות בגין רכישת החלב, ויהיה קושי במשפט עצמו בהבאת ראיות בידי תובעים פוטנציאליים. נראה לי שפתרון אפשרי לקושי בזיהוי חברי הקבוצה שסביר שאכן יתעורר הוא שייקבע פיצוי לטובת הקבוצה או לטובת הציבור ..."

לבית המשפט סמכות רחבה לקבוע את הסעד, ועמדתו היא שגם בתביעות לפי חוק הגנת הצרכן ניתן לקבוע סעד לטובת הציבור או סעד לטובת הקבוצה."

68. מכל האמור לעיל מתבקש בית המשפט הנכבד:

(א) לאשר למבקש לנהל תובענה כייצוגית בשם של חברי הקבוצה, בהתאם להגדרתה לעיל, ולחייב את המשיבה לשלם לקבוצה סך של 10,080,000 ש"ח.

(ב) להורות על פסיקת גמול מיוחד למבקשת.

(ג) להורות על תשלום שכר טרחת עורך-דין לעורכי-הדין המייצגים באחוזים מתוך הקרן בהתאם לשיקול דעתו של ביהמ"ש הנכבד וכן על תשלום הוצאות משפט.

יוחי גבע, עו"ד

ב"כ המבקש